

Sygn. akt III AUa 1320/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Procek (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Pietrzak SSA Marek Żurecki
Protokolant	Michał Eksterowicz

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2016r. w Katowicach

sprawy z odwołania A. D. (A. D.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonego A. D.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku

z dnia 28 kwietnia 2015r. sygn. akt IX U 1470/14

1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o odwołaniach od decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 6 listopada 2014 r. i w tym zakresie umarza postępowanie,

2. oddala apelację w pozostałym zakresie.

/-/ SSA J.Pietrzak /-/ SSA M.Procek /-/ SSA M.Żurecki

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 1320/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku oddalił odwołanie ubezpieczonego A. D. od decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 22 lipca 2014 r. oraz z dnia 6 listopada 2014 r.

W decyzji z dnia 22 lipca 2014 r. organ rentowy, po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego z dnia 1 lipca 2014 r., odmówił prawa do emerytury, wskazując, że wnioskodawca nie osiągnął wieku 65 lat i 6 miesięcy, o jakim mowa w art. 24 ustawy emerytalnej (k. 866 akt emerytalnych).

Natomiast decyzją z dnia 6 listopada 2014 r., na skutek wniosku z dnia 25 września 2014 r., organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 3 listopada 2014 r. (od osiągnięcia wieku emerytalnego) i ustalił wysokość świadczenia.

W odwołaniu od decyzji z dnia 22 lipca 2014 r. ubezpieczony wniósł o przyznanie emerytury w niższym wieku na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej, twierdząc, że zgłoszone okresy składowe dotyczą między innymi warunków szczególnych.

Sąd Okręgowy ustalił, że organ rentowy przyznał ubezpieczonemu A. D., urodzonemu (...), prawo do emerytury kolejno:

- od dnia 1 sierpnia 1993 r. – prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek i zajmowane stanowisko,
- do dnia 1 lutego 2005 r. – prawo do emerytury górniczej z tytułu ukończenia 50 lat na podstawie art. 34 ustawy o emeryturach i rentach (...),
- od dnia 1 lutego 2008 r. – prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ustawy jw. z tytułu ukończenia 55 lat,
- od dnia 1 lipca 2008 r. – prawo do emerytury z tytułu ukończenia 55 lat oraz posiadania co najmniej 25-letniego stażu pracy, w tym 20-letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach z wykazu B (wykonywanie pracy górniczej w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin) na podstawie art. 46 w zw. z art. 32 ustawy jw. (decyzja z dnia 23.10.2008 r.).

Wyrokiem z dnia 28 maja 2009 r., sygn. akt IX U 4247/08, ten sam Sąd Okręgowy oddalił odwołanie ubezpieczonego od wymienionej decyzji organu rentowego z dnia 23 października 2008 r.

Według Sądu pierwszej instancji, rozpoznającego odwołanie od decyzji z dnia 22 lipca 2014 r., ubezpieczony nie może domagać się przyznania prawa do emerytury na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze. Zm.), gdyż ubezpieczonemu przysługuje już prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych na podstawie art. 46 i 32 ustawy jw.

Ponadto, Sąd ten stwierdził, że zaskarżone decyzje są prawidłowe, gdyż wniosek składany przez ubezpieczonego organ rentowy rozpoznaje z uwzględnieniem wszystkich możliwych podstaw prawnych do przyznania świadczenia i ustala prawo, które jest najkorzystniejsze dla ubezpieczonego. Organ rentowy słusznie – w ocenie tegoż Sądu – odmówił ubezpieczonemu prawa do świadczenia decyzją z dnia 22.07.2024 r., gdyż faktycznie ubezpieczony wówczas jeszcze nie ukończył powszechnego wieku emerytalnego wynikającego z art. 24 ustawy emerytalnej, gdy ubezpieczonemu przysługiwało już prawo do emerytury górniczej i z warunków szczególnych. Natomiast decyzją z dnia 6.11.2014 r. organ rentowy prawo do emerytury przyznał ubezpieczonemu, gdyż w dniu (...)ukończył wiek 65 lat, 6 miesięcy, tj. uzyskał powszechny wiek emerytalny.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

W apelacji od zaskarżonego wyroku obejmującego rozstrzygnięcie o oddaleniu odwołania od decyzji z dnia 22 lipca 2014 r., ubezpieczony domagał się jego zmiany i przyznania emerytury od dnia 1 lipca 2014 r.

Apelujący zarzucił Sądowi pierwszej instancji rozpoznanie sprawy niezgodnie ze stanem faktycznym. Według apelującego, dotyczy to przyznanej emerytury od dnia 1.02.2008 r., a szczególnie emerytury od 1.07.2008 r., co ma decydujące znaczenie przy rozpoznawaniu zaskarżonej decyzji z dnia 22.07.2014 r. oraz właściwej interpretacji art. 46

w związku z art. 29 ustawy emerytalnej. Skarżący podniósł przy tym, iż – wbrew odmiennym ustaleniom Sądu Okręgowego - przedmiotem decyzji z dnia 23 października 2008 r. było przeliczenie emerytury.

Również Sąd Okręgowy, oddalając odwołanie od przedmiotowej decyzji uznał, że decyzja o przeliczeniu emerytury z dnia 23.10.2008 r. jest słuszna. Zatem, apelujący wniósł, aby Sąd dokładnie rozpoznał sprawę właściwej interpretacji art. 46 w związku z art. 29 i tym samym art. 50 w związku z art. 40 oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego &4 ust. 2.

W piśmie procesowym z dnia 1 czerwca 2015 r. apelujący cofnął odwołanie od decyzji z dnia 6 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

I. Odnosząc się do oświadczenia złożonego przez apelującego w piśmie procesowym z dnia 1 czerwca 2015 r., Sąd drugiej instancji uznał, że cofnięcie odwołania od decyzji z dnia 6 listopada 2014 r. nie jest sprzeczne z prawem i zasadami współżycia społecznego, nie zmierza do obejścia prawa i nie narusza słusznego interesu ubezpieczonego.

Trzeba przy tym wskazać, że cofnięcie odwołania jest cofnięciem wniosku o udzielenie ochrony prawnej roszczeniu procesowemu, a tym samym wyrazem prawa strony do dysponowania przedmiotem procesu. Czynność ta podlega ocenie sądu pod kątem zgodności z prawem i zasadami współżycia społecznego (art. 203 § 4 k.p.c.), a także pod kątem nienaruszania słusznego interesu ubezpieczonego (art. 469 k.p.c.).

W sprawach z zakresu ubezpieczenia społecznego interesem tym jest szybkie i skuteczne nabycie świadczeń, zaś cofnięcie środka odwoławczego naruszałoby ów interes wówczas, gdyby rozważenie wszystkich okoliczności sprawy doprowadziło do wniosku, że po rozpoznaniu sprawy przez sąd odwoławczy ubezpieczony uzyskałby pozytywne rozstrzygnięcie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 1997 r., I PKN 74/96 - OSNAPiUS 1997 nr 17, poz. 318 oraz z dnia 13 maja 1999 r., II UKN 614/98 - OSNAPiUS 2000 nr 14, poz. 563).

W tym kontekście znaczenie ma okoliczność, iż ubezpieczony cofnął odwołanie od decyzji przyznającej prawo do emerytury od dnia (...) (od osiągnięcia wieku emerytalnego) i ustalającej wysokość świadczenia.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, Sąd Apelacyjny w punkcie 1 wyroku, na mocy art. 386 § 3 k.p.c., uchylił zaskarżony wyrok i umorzył postępowanie.

II. Odnosząc się natomiast do apelacji dotyczącej rozstrzygnięcia o oddaleniu odwołania od decyzji z dnia 22 lipca 2014 r., Sąd drugiej instancji, po uzupełnieniu postępowania dowodowego przy wykorzystaniu dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach emerytalnych ubezpieczonego, uznał, że apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

I tak, z dokumentów zawartych w oznaczonych wyżej aktach emerytalnych wynika,

że ubezpieczony A. D. od dnia 1 sierpnia 1993 r. uzyskał prawo do górniczej emerytury bez względu na wiek, wyliczonej w oparciu o wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ograniczony do 250%. Ubezpieczony kontynuował zatrudnienie i decyzją z dnia

9 stycznia 2006 r., poczynając od dnia 1 grudnia 2005 r. uzyskał prawo do górniczej emerytury ze względu na wiek 50 lat. Jej wysokość została ustalona w oparciu o przepis

art. 53 ust. 4 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Natomiast po rozpoznaniu wniosku emerytalnego z dnia 21 lutego 2008 r., decyzją

z dnia 29 lutego 2008 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej ze względu na wiek 55 lat, odmawiając jednocześnie zastosowania normy art. 53 ust. 4 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. Według organu rentowego, wnioskodawca nie dysponował trzydziestomiesięcznym stażem ubezpieczeniowym od nabycia prawa na podstawie poprzedniej decyzji. Prawomocnym wyrokiem z dnia 19 sierpnia 2008 r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku w sprawie o wysokość emerytury, sygn. akt IX U 3237/08, oddalił odwołanie ubezpieczonego od zaprezentowanej decyzji z dnia 29 lutego 2008 r.

Ubezpieczony w dalszym ciągu pozostawał w zatrudnieniu i decyzją z dnia

23 października 2008 r. organ rentowy przeliczył jego emeryturę, doliczając do stażu emerytalnego okres pracy od stycznia do czerwca 2008 r., odmawiając jednocześnie zastosowania przepisu art. 53 ust. 4 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. Organ rentowy ponownie wskazał, że wnioskodawca nie dysponował trzydziestomiesięcznym stażem ubezpieczeniowym od nabycia prawa na podstawie poprzedniej decyzji. Kolejnym prawomocnym wyrokiem z dnia 28 maja 2009 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku w sprawie o wysokość emerytury, sygn. akt IX U 4247/08, oddalił odwołanie ubezpieczonego od zaprezentowanej decyzji z dnia 23 października 2008 r.

W następnym wniosku o emeryturę z dnia 4 sierpnia 2010 r. ubezpieczony umieścił zapisek: „24% kwoty bazowej”. W decyzji z dnia 5 października 2011 r. (wydanej w toku rozpoznania oznaczonego wyżej wniosku) przyznano ubezpieczonemu prawo do emerytury („decyzja o przyznaniu emerytury” – k. 663 akt emerytalnych), oznaczonej w treści art. 184 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. W pismach z dnia 6 października 2011 r. oraz z dnia 14 października 2011 r. (k. 666 i 667 akt emerytalnych). Organ rentowy wyjaśnił ubezpieczonemu, iż wcześniej wystąpił do centrali ZUS o zajęcie stanowiska w kwestii dopuszczalności przyznania emerytury z art. 184 cyt. ustawy po emeryturze górniczej, podając jednocześnie, iż emerytura w wieku niższym (na podstawie art. 184 cyt. ustawy), wyliczona przy wykorzystaniu art. 26 cyt. ustawy, jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczasowej emerytury górniczej, która będzie nadal wypłacana.

Odnosząc się zatem do twierdzeń i zarzutów apelującego, podnieść należy, iż:

- emerytura, na podstawie art. 184 cyt. ustawy, została ubezpieczonemu przyznana w decyzji z dnia 5 października 2011 r. i brak podstaw do jej ponownego przyznania;

- ubezpieczony, urodzony w dniu (...), nie spełniał przesłanki osiągnięcia wieku 60 lat w dniu 31 grudnia 2008 r., warunkującej prawo do emerytury na podstawie art. 46 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.;

- ubezpieczony nie posiada stażu pracy kolejowej (art. 50 w zw. z art. 40 cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.).

Konkludując tę część rozważań, Sąd drugiej instancji uznał, że apelacja jest bezzasadna i na mocy art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie 2 wyroku.

/-/ SSA J.Pietrzak /-/ SSA M.Procek /-/ SSA M.Żurecki

Sędzia Przewodniczący Sędzia

ek